

2015-09-03

TJÄNSTESKRIVELSE
KUN 2015/35-869

Kulturnämnden

Kulturen lyfter Kvarnholmen och ökar attraktiviteten

Politikerinitiativ av Hans Peters (C), Monica Segerman (M), Gertrud Lindgren (FP), Lydia Liu (KD) den 17 juni 2015

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar att ge uppdrag till direktören för arbete och fritid att utreda vidare på vilket sätt kulturnämnden kan verka för att kulturaktörer kan erbjudas möjligheter till lokaler för kulturverksamheter på Kvarnholmen eller eventuellt annan plats i kommunen. Politikerinitiativet anses med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning

Initiativtagarna föreslår att kulturnämnden beslutar att, tillsammans med berörda kommunala organ hos Kvarnholmens Utvecklings AB och byggföretag, initiera frågan om lokaler för kulturella verksamheter på Kvarnholmen.

Förslagen i politikerinitiativet

Initiativtagarna föreslår att kulturnämnden beslutar att, tillsammans med berörda kommunala organ hos Kvarnholmens Utvecklings AB (KUAB) och byggföretag, initiera frågan om lokaler för kulturella verksamheter på Kvarnholmen.

Enhetens utredning

Politikerinitiativet har utretts av kultur- och fritidsenheten. Syftet med utredningen är att undersöka nuläget runt de kulturaktiviteter och kreativa verksamheter som bedrivs på Kvarnholmen med ekonomiskt stöd av eller på uppdrag av Nacka kommun eller andra privata aktörer. I utredningen har möjligheterna att låta Disponentvillan kvarstå som kulturhus undersökts. I utredningsarbetet har samtal med de olika aktörer och projekt som verkar och har verkat på Kvarnholmen genomförts i syfte att redogöra för olika perspektiv på nuläget och framtiden.

Genom möten med berörda kulturaktörer och fastighetsägare samt interna enheter på kommunen har en samlad bild av nuläget sammanställts.

Det har under utredningen framkommit att en ytterligare hyresgäst i fastigheten Makaronifabriken innehar ett hyreskontrakt som sträcker sig till slutet av 2017. Uppsayda hyresgäster söker en förklaring till varför hyresgäster i fastigheten behandlas olika avseende hyreskontrakten längd. I Makaronifabriken finns ett knappt 10-tal hyresgäster med framförallt konst- och kulturinriktade verksamheter varav den första hyresgästen, Malou Bergman, konstnär som bland annat utvecklat de konstnärsinitierade och stockholmsbaserade kulturverksamheterna Glimpse och Candyland, driver konstgalleriet Makaroni i fastigheten Makaronifabriken. Den hyresgäst som har ett längre kontrakt driver inte kulturverksamhet.

Hyresgäst i Disponentvillan, företaget Magiska, driver bland annat ”Magiska trädgården”, ett kafé-, stadsodlings-, skapande-, och bygg work-shops-projekt som utvecklats med stöd bland annat från Nacka kommun i syfte att utveckla projekt inom stadsodling och möjligheter för medborgarna på Kvarnholmen att bruka jorden i Magiska trädgården. Disponentvillan ingår i den anbudsinfördran av konceptförslag för skolbyggnation på Kvarnholmen som pågår och genomförs av Nacka kommun under hösten 2015. Att Disponentvillan därmed skulle kunna kvarstå som kulturhus i kommunens regi är därmed inte möjligt.

I möte med marknadschefen vid Kvarnholmens Utvecklings AB, KUAB, presenterades företagets perspektiv på samarbetet med Nacka kommun och med de fria kulturaktörerna på Kvarnholmen. KUAB har intresse av framtida samverkan med kulturnämnden runt utveckling av kulturlivet på Kvarnholmen. KUAB har på olika sätt stöttat både utvecklingen av konstgalleriet Makaroni och den barnpedagogiska utvecklingen vid Magiska trädgården i deras respektive uppstartsfas som pågått sedan ett drygt år. Delar av stöden har kanaliserats genom projektet ”Under konstruktion” som drivits av huvudintressenterna Nacka kommun och Kvarnholmen Utveckling AB (KUAB). Andra inblandade har varit konsulter inom urban utveckling och inom marknadsföring, samt verksamma aktörer på plats på Kvarnholmen. I utvärderingen av projektet ”Under konstruktion” som tagits fram på uppdrag av Nacka kommun nämns projektet som ett korttidsprojekt, medan uppfattningen från KUABs sida och även från de fria kulturaktörerna, var att man såg samarbetet i ett längre tidsperspektiv. Under 2015 har kontakterna mellan Nacka kommun och KUAB varit färre och KUAB upplever att det har varit svårare att utveckla fortsatt samarbete.

Från senhösten 2014 och framåt har samverkan med de fria aktörerna för Nacka kommuns dels kanaliserats genom projektet ”Konsten att skapa stad” och arbetet med ”Kolibri Kvarnholmen” som genomförts inom ramen för detta med bland annat ett medskapandeprojekt för utveckling av en av Kvarnholmens blivande lekplatser. I ”Kolibri Kvarnholmen” har bland annat barnperspektiven förts fram genom samarbete med Amanda Larsson, verksamhetsansvarig för Magiska.

Fastigheterna Makaronifabriken och Disponentvillan försäljs under hösten 2015 genom anbudsinfördran om konceptförslag för etablerandet av skola på Kvarnholmen.

Skolfastigheterna ska uppföras av extern aktör i samarbete med lämplig skolaktör med tomträtt. Planeringen av projektet gör gällande att beslut om tilldelning av uppdrag sker i slutet av november. Kultur- och fritidsenheten har i utredningen av politikerinitiativet verkat för att faktorer som förbättrar de framtida möjligheter till lokaler för kulturverksamhet på ett tydligare sätt ska vägas in i beslutet om antagande av konceptförslag.

Slutsatser

Det finns anledning för kulturnämnden att besluta om att fortsätta följa utvecklingen av kulturlivet och möjligheterna att bedriva kulturverksamhet i lämpliga lokaler på Kvarnholmen. Vidare finns anledning att följa upp hur:

- Möjligheter att erbjuda förlängda kontrakt i någon eller några delar av Makaronifabriken och/eller i Disponentvillan åt de hyresgäster som blivit uppsagda, trots försäljning av fastigheten, kan tas tillvara.
- De aktörer som sagts upp kan få tillgång till andra hyreskontrakt (inom kommunens befintliga hyrda eller ägda fastigheter) på tidsbegränsade eller permanenta villkor på Kvarnholmen eller på andra ställen i kommunen.
- Behoven av och kapacitet för lokaler för kultur-, barn- och fritidsaktiviteter tas i beaktande i utvärderingen av konceptförslag och vidare process för fastighetsförsäljningen av Makaronifabriken och Disponentvillan på Kvarnholmen.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Budgerade medel för arbete med kulturarv kan avsättas för att lyfta frågorna om kultur, kulturarv och stadsbyggnad i seminarieform på Kvarnholmen.

Konsekvenser för barn

Verksamheterna som bedrivits vid Disponentvillan på Kvarnholmen har ett tydligt barnperspektiv och arbetar utifrån FNs barnkonvention med stadsutveckling bland annat i ett projekt som tilldelats ett stipendium från Riksbyggens jubileumsfond, ”Den lekfulla staden”. Projektet består av en studie av hur lekmiljöer kan inlemmas i stadsbyggnadsprocesser och genomförs i samarbete med forskare vid Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Arbetet ska resultera i vetenskapliga artiklar och redovisas i mer lättillgänglig form. Magiska barnarkitekter är en ytterligare del av verksamheten vid Disponentvillan. Magiska Barnarkitekter är en lekfull kreativ mötesplats som via arkitekturen, byggandet och odlade väcker ungas intresse för samhällsplanering och medborgarinflytande. Det är en nyskapande verksamhet som tar barnperspektiven ett steg längre och i nuläget söker verksamhetsansvarig ny plats för vidareutveckling av sina koncept och på grund av bristande tillgång på lämpliga lokaler finns risk att Nacka förlorar den här verksamheten till annan kommun.

Bilaga

1. Politikerinitiativ Kulturen lyfter Kvarnholmen

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Ulrika Westin
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten